

Czékus Géza

∴ Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
∴ czekus.geza@gmail.com

A IV. NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS MÓDSZERTANI KONFERENCIÁRÓL

On the 4th International Conference on Scientific Methodology

O četvrtoj Međunarodnoj naučno-metodološkoj konferenciji

Az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara szervezésében 2015. május 30-án tartották meg azt a nemzetközi tudományos módszertani konferenciát, amely a módszertan oktatásának hatékonyságával foglalkozott. Azok a szakemberek, egyetemi tanárok és tanársegédek vettek részt rajta, akik kutatási területe az óvodapedagógusok és osztálytanítók minőségesebb képzése.

Egyre gyakrabban tapasztaljuk, hogy milyen nagy igény van arra, hogy a világ más tájain tanító kollégák találkozhassanak, véleményt és tapasztalatot cserélhessenek, hogy szakmai és módszertani segítséget kapjanak, nyújtsanak egymásnak. A pedagógusképzésben ezért kiemelt jelentőségű a tapasztalatcsere mind az országokon belül, mind a határokon kívül működő tanító és óvóképző intézmények gyakorlatában. A tapasztalatcsere feladata, hogy lehetővé tegye a tudományosan megalapozott és a gyakorlatban is bizonyított ismeretek cseréjét az intézmények között. Minden eddig megtartott konferencia célja az volt, hogy megalapozza és elmélyítse a különböző országokban működő tanító- és óvóképzés minőségének növelése érdekében a hosszú távú, eredményes együttműködést. A konferencia mint a korszerű pedagógiai gyakorlat bemutatkozásának színhelye a részt vevő előadók hozzájárulásának köszönhetően biztosítani tudja az új elmélet és gyakorlat találkozását is. Kiemelt célként jelentkezik a különböző országokban és különböző nyelveken oktató, kutató pedagógusképző szakemberek közös (és állandóan bővíthető) fórumának létrehozása.

A szerzők

- a környezetet, amelyben tanítanak,
- az előadó által oktatott tantárgyat,
- a tantárgy oktatása során felmerülő nehézségeket,
- a képzés folyamán sikeresnek bizonyuló módszertani megoldásokat, azokat az anyagokat, amelyekre munkájukban támaszkodni tudnak,

- a mások számára is hasznos és alkalmazható tapasztalatokat, az együttműködés által megvalósítható lehetőségeket mutatták be.

Az idei konferenciára 130 anyaországi, szlovéniai, horvátországi és hazai szerző 62 munkát jelentett be. A programbizottság a beérkező referátumok alapján alakította ki a szekciókat. Ezek a következők voltak:

- plenáris előadások,
- időszerű kérdések a pedagógusképzésben,
- művészetekkel való készség- és képességfejlesztés,
- a természettudományok és a matematika tanítása a 21. században,
- jó gyakorlatok bemutatása a módszertanok oktatása kapcsán,
- az egészségtudatos életmód és a testnevelés az oktatásban,
- (idegen)nyelv és irodalom az iskolai oktatásban,
- hallgatói szekció és
- poszterszekció.

Meghívott plenáris előadó volt dr. Milan Matijević professzor a zágrábi Tanítóképző Karról. Egy igazán aktuális, minden pedagógust közvetve vagy közvetlenül érintő témát elemzett, nevezetesen a korszerű didaktikaelméleteket és a didaktika mai gyakorlatát. Rámutatott arra, hogy nagyon sok tekintetben elavult az oktatási rendszerünk. Néhány példa: a tananyag szétforgácsolása az integrált megközelítéssel szemben; az új informatikai-kommunikációs eszközök valójában csak a pedagógusoknak újak, mert a gyerekek már egy ilyen közegbe születnek bele. Ellentétben a legtöbb gyakorló pedagógussal, a professzor úr véleménye szerint a tévének, táblagépeknek, mobiltelefonoknak igenis ott a helyük a tanteremben. Hogy mire fogja a gyerek felhasználni, az már az oktatótól függ. Ismertetett néhány külföldi tapasztalatot is, de ezek megvalósításától mi még elég messze vagyunk. Így nem marad más hátra, oktatásunk továbbra is egy autóbuszra emlékeztet. A vezető a tanító, a gyerekek meg az utasok, akik a szó szoros értelmében – az utazáshoz hasonlóan – passzívan végigülik a 45 perces órát.

A másik plenáris előadó Budapestről, az Óbudai Egyetem Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központból érkezett. Dr. Suplicz Sándor habilitált pszichológianár egy esettanulmányt ismertetett. Egy elit iskola „hátrányos helyzetű” tanulójának a kálváriáját mondta el. Az előadó által Tímeának nevezett kislányhoz hasonló nagyon sok gyerek jár a Vajdaságban is iskolába. Suplicz rámutatott azokra a melléfogásokra, szakmai tévedésekre, törvényteleniségekre, amelyek ezeket a gyerekeket nap mint nap érik. És a tortúra végén a happy end az, hogy a gyereket másik iskolába tanácsolják...

A két plenáris előadás – pozitív értelemben – rányomta bélyegét a konferencia további menetére is, ugyanis a két előadó megadta az alaphangot. A szervezők idei választása minden résztvevő szerint igen jó volt.

Több szerző is a felzárkóztató oktatással foglalkozott. Velisek-Braskó Otília arról szól, melyek azok a pedagógusképzési programokban fellelhető specifikus kompetenciák, amelyek az inkluzív neveléshez és oktatáshoz szükségesek. Josip Lepeš és társszerzői a hátrányos helyzetű alsós tanulók motoros képességeit elemezte. Berze Gizella a fejlesztőpedagógia zentai tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal (csoportos felmérések, fejlesztő foglalkozások tervezése). Két szerző is a látássérültek oktatási nehézségeivel és beilleszkedésükkel ismertette meg az érdeklődőket.

A természettudományok oktatásában megfigyelhető változásokat többen is tanulmányozták. Voltak biológia- és földrajztanítással foglalkozó referátumok. Ezen tankönyvek elemzésétől a tanári kompetenciáig szinte minden fontosabb részterületet felöleltek. Volt, aki az egyetemi képzés eredményességét elemezte (Edita Borić, Jasna Šulentić, Varga Éva és mások).

Egy önálló szekció témája az egészségtudatos életmód, azon belül a testnevelés oktatásban betöltött szerepe volt (Marko Lazarević és mtsai., Ivan Perić és mtsai., Nevenka Zrnzević, Sava Maksimović).

A művészetekkel foglalkozó szekció homlokterében a zenei képességek fejlesztése állt. Varga Brigitta a zenehallgatás jelentőségét emelte ki. Nagyné Árgány Brigitta óvodapedagógus hallgatókkal lefolytatott zenei előképzettségi vizsgálatról számolt be. Huszár Elvira a zenei emlékezőkészség kialakítását elemezte. Bencéné Fekete Andrea és Kovács Réka a dal és a mondókák tanításának módszertanát ismertette. Mindezek az idegen nyelv minél eredményesebb elsajátítására vonatkoznak.

Több doktorandusz is készült erre a konferenciára (Vass Dorottea két ábécés olvasókönyvet hasonlított össze, Madarász Kulcsár Sarolta a peremlét az irodalomtanítás módszertanában témáról referált, Bagány Ágnes pedig a felzárkóztató oktatás fontosságáról, Major Lenke pedig a matematika- és a környezetünk módszertan kihívásairól szól).

A hallgatói szekciók voltak a legtömegesebbek. Ebben a szekcióban mutatkoztak be a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar negyedéves hallgatói. Kár, hogy más karok nem éltek a lehetőséggel és küldték el hallgatóikat, mert így csupa ismerős arc volt a teremben, ráadásul a beszámolók nem is foglalkoztak minden tantárgy módszertanával.

Tíz szerző(páros) állított ki posztert, főleg az MTTK hallgatói és tanársegédei.

A konferencia kísérőrendezvénye volt az a képkiallítás, amely a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar két gyakorló iskolája (Majsai Úti Á. I. és a Széchenyi István Á. I.) tanulóinak a munkáit mutatta be. A meghirdetett téma a „kedvenc tantárgyam” volt.

A szekció-előadások szakmailag megalapozottak, szemléletesek voltak, és a témához jól kapcsolódtak. A hallgatóság érdeklődve követte, számtalan kérdést

tett fel. Legtöbbje a jó szakmai gyakorlatokhoz kapcsolódott. A szekciók munkája a tapasztalatok megosztását és a tapasztalatszerzést is szolgálta.

Az előadások után tartalmas szakmai beszélgetések alakultak ki. Sok érdekes és hasznos információ, ötlet hangzott el. Ezek birtokában zárult a konferencia.

A konferencia anyagi támogatója a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és Vajdaság Autonóm Tartomány volt. Nekik köszönhetően megoldódott a szimultán fordítás is.

A rendezvényt a Tartományi Pedagógiai Intézet akkreditálta. A gyakorló pedagógusok éltek is a lehetőséggel, közel negyvenen figyelték az előadókat és szereztek új ismereteket, ötleteket.

A konferencia napján minden regisztrált résztvevő megkapta a konferencia absztraktkötetét. Elektronikus formában később jelenik meg a munkák gyűjteménye. Az MTTK *Módszertani Közöny* folyóirat idei száma ezekből a munkákból mutat be válogatást.